

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 10 lutego 2012 r.

DPR-I-0702-10-JS/BW/BL/12

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej Senatu RP

SZANOWNY PANIE PRZEWODNICZĄCY,

Odpowiadając na pismo z dnia 24 stycznia 2012 r., znak: BPS/KU-034/38/9/12 w sprawie sporządzenia opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 38), w związku z podjęciem przez Komisję Ustawodawczą prac nad tym projektem, uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Proponowane zmiany, mające na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2011 r. (sygn. akt SK 13/08), oceniam pozytywnie. Zmiany te porządkują bowiem uprawnienia osób obowiązanych do stawiennictwa w związku z prowadzonym postępowaniem karnym, cywilnym i administracyjnym.

Na akceptację zasługuje moim zdaniem przede wszystkim rezygnacja z dokonywania zwrotów kosztów podróży, noclegu oraz utrzymania w miejscu przesłuchania świadkowi, biegłemu oraz tłumaczowi (w postępowaniu cywilnym) według zasad obowiązujących przy obliczaniu należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. W mojej ocenie uzasadniona jest propozycja, aby koszty te były zwracane w wysokości

rzeczywiście poniesionych racjonalnych i celowych kosztów w tym zakresie, udokumentowanych przez osobę ubiegającą się o ich zwrot.

Istotne jest także ujednoczenie przepisów dotyczących zwrotu świadcowi zarobku utraconego z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze lub organu administracji publicznej – w postępowaniu karnym, cywilnym i administracyjnym. W związku z tym pragnę zwrócić uwagę na kwestię pouczenia świadka o możliwości uzyskania zwrotu zarobku utraconego w związku ze stawiennictwem się na wezwanie. Mianowicie, z art. 262 Kodeksu postępowania cywilnego wynika, iż sąd, wzywając świadka, wymieni w wezwaniu m.in. zwięzłą osnovę przepisów o zwrocie wydatków koniecznych, związanych ze stawiennictwem do sądu, oraz o wynagrodzeniu za utratę zarobku. W mojej opinii celowe byłoby nałożenie takiego obowiązku na sąd lub odpowiednio organ wzywający świadka także w postępowaniu administracyjnym (art. 54 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz karnym (art. 129 Kodeksu postępowania karnego). W przypadku świadka pozostającego w stosunku pracy pracodawca jest bowiem obowiązany wydać pracownikowi zaświadczenie określające wysokość utraconego wynagrodzenia, co wymaga czasu. Natomiast termin na złożenie wniosku o przyznanie tych należności jest stosunkowo krótki i taki sam w każdym rodzaju postępowania, a konsekwencją niezłożenia wniosku w terminie jest utrata prawa do należności.

Ponadto pragnę zwrócić uwagę, iż w świetle przepisów Kodeksu postępowania karnego obowiązek osobistego stawiennictwa przed sądem może być nałożony nie tylko na świadka, biegłego i tłumacza, ale także na specjalistę, co wynika z art. 206 Kodeksu postępowania karnego. Jak wynika z § 2 tego artykułu w razie potrzeby można przesłuchiwać specjalistów w charakterze świadków. W mojej ocenie nie jest natomiast jasne, czy w takim przypadku - w świetle § 2 tego artykułu - specjaliści będą przysługiwały takie należności jak świadkowi. Ponadto z art. 205 Kodeksu postępowania karnego wynika, iż specjalista może zostać wezwany do dokonania szeregu czynności także poza rozprawą. Jednocześnie, jak się wydaje, przepisy nie gwarantują specjalistom uzyskania wynagrodzenia za wykonaną pracę ani też zwrotu zarobku utraconego w związku ze stawiennictwem specjalisty do wykonania tych czynności. Nie wynika to w każdym bądź razie z projektowanych przepisów, tj. art. 618a-618k Kodeksu postępowania karnego.

Pragnę także wyrazić wątpliwość co do projektowanych przepisów Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zakresie wynagrodzenia za utracony zarobek lub dochód przysługujący biegłemu i tłumaczowi.

W szczególności nie jest jasne, czy taka należność miałaby rekompensować utracone wynagrodzenie u macierzystego pracodawcy (za czas zwolnienia od pracy w związku ze stawiennictwem w sądzie) czy też utracony zarobek w związku nieskorzystaniem z usług biegłego lub tłumacza przez sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze. Wyjaśnienie tej kwestii ma, moim zdaniem, znaczenie dla oceny projektowanych przepisów, tj. art. 618h Kodeksu postępowania karnego oraz art. 90a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Ponadto w mojej opinii konieczne jest przeredagowanie projektowanego art. 618j § 1 Kodeksu postępowania karnego, ponieważ obecna redakcja tego przepisu może wprowadzać w błąd. Osobie towarzyszącej świadkowi nie przysługuje bowiem zwrot utraconego zarobku, a powołane w tym przepisie art. 618f-i stosuje się wyłącznie do biegłych i tłumaczy.

Ponadto uprzejmie informuję, iż nie jest możliwe dokonanie oceny skutków finansowych projektowanych rozwiązań przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Właściwy do dokonania takiej oceny jest, moim zdaniem, Minister Sprawiedliwości.

2 powtórzenie

MINISTER
2 up.
Podsekretarz Stanu
PODSEKRETARZ STANU